

ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКУ ЗГІДНО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСА

Лисенко Ю.О., студент ОКР «Магістр», спец. «Облік і аудит» *

*Науковий керівник - Єрмолаєва М.В., к.е.н., доцент

Однією з найрозвиненіших форм оподаткування підприємства є податок на прибуток підприємств, що має досить глибоку історію. Цей податок по своїй суті є платою з боку виробничих суб'єктів за сприятливі умови господарювання, тобто вилучаючи частину доходів юридичних осіб держава гарантує їм ефективне використання капіталу, що залишається у їх розпорядженні. Крім того податок на прибуток має особливо виражений регулювальний характер.

На сучасному етапі розвитку система оподаткування прибутку підприємства має достатньо велике коло невирішених проблем та суперечностей. Найбільш суттєвими є проблеми визначення бази оподаткування, достатньої кількості пільг, ефективного механізму регулювальної функції, розрізненість систем бухгалтерського та податкового обліку. Всі ці проблеми ускладнюють контроль за оподаткуванням прибутку підприємства. Удосконалення системи прибуткового оподаткування підприємств було та залишається одним з найбільш актуальних питань прийняття Податкового кодексу України.

Аналіз останніх досліджень показав, що багато уваги приділяється питанням та виявленню недоліків податку на прибуток підприємства, зокрема над цією проблемою працюють Антоненко В.Н., Волкова Ю.О., Погорлецкий А.И., Полежаєва В.А., Сутиріна С.Ф. та ін.

Невід'ємною частиною контролю оподаткування підприємств є контроль за оподаткуванням прибутку. Він є особливою сферою виробничих відносин, виступає своєрідною економічною категорією зі стійкими внутрішніми властивостями і закономірностями розвитку. Податок на прибуток з одного боку виступає специфічною формою виробничих відносин, а з іншого – є частиною вартості національного доходу в грошовій формі.

Проект Податкового кодексу України в розділі III передбачає ряд змін до системи оподаткування прибутку підприємства. Їх можна розподілити на негативні та позитивні як з боку держави, так з боку підприємства.

Розглянемо позитивні зрушення.

По-перше, передбачається більш тісна прив'язка податкового обліку до бухгалтерського, що спрощує систему обліку та контролю на підприємстві. Зокрема у статті 21 розділу III передбачено що платник податку повинен забезпечувати накопичення в реєстрах бухгалтерського обліку інформації про доходи, витрати, тимчасові та постійні податкові різниці, визначені згідно з цим розділом, для складення декларації з податку.

По-друге, відмінено правило першої події по відношенню до доходів та витрат. Про це говориться в статті 5 та 6 розділу III : дохід від реалізації товарів визнається за датою переходу покупцеві права власності на такий

товар. Дохід від надання послуг та виконання робіт визнається за датою складення акта, який підтверджує виконання робіт або надання послуг. Ці ж самі зміни стосуються і валових витрат.

По-третє, дивіденди отримані від нерезидента, який перебуває під контролем, не включаються до складу оподаткованого доходу. Стаття 22 розділу III передбачає, що юридичні особи-резиденти, які отримують дивіденди, не включають їх суму до складу доходу (крім постійних представництв нерезидентів).

Ще одним позитивним зрушенням є впровадження пільгового режиму для підприємств енергозберігаючої галузі, а також заохочення виробництва та впровадження енергозберігаючих технологій. Дані зміни передбачені в статті 28 розділу III.

Також у Проекті Податкового кодексу можна знайти негативні зміни.

По-перше, нереалізовані курсові різниці: доходи оподатковуються, в витрати відносяться до валових лише в разі погашення. Це передбачається статтею 22 розділу III.

По-друге, із платежів за нематеріальні активи, що здійснюються неплатникам податку, утримується податок за ставкою 15%. Стаття 31 говорить, що резиденти, які здійснюють виплати нерезидентам доходів у вигляді компенсації вартості нематеріальних активів, оподатковують їх за ставкою 15 відсотків у джерела виплати таких доходів за рахунок таких доходів. Для цілей цього пункту до нерезидентів прирівнюються особи, які не є платниками податку на прибуток або сплачують його у складі інших податків.

Також одним із недоліків є те, що тепер підприємству є обов'язкова капіталізація процентних витрат, якщо вони капіталізуються в бухгалтерському обліку. Це передбачається статтею 7 та 15 розділу III.

Проект Податкового кодексу передбачає вирішення ряду проблем, які наводилися вище. Проте можна виділити і негативні зміни, які є причиною виникнення нових проблем, що тягне за собою незадоволення в суспільстві. Це свідчить про те, що Проект Податкового кодексу потребує ряд доопрацювань, щоб врахувати інтереси всіх суб'єктів господарювання та держави.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.1997 - № 283/97 – ВР.

2. Волкова Ю.О. Напрямки удосконалення податку на прибуток підприємств / Ю.О.Волкова // Формування ринкових відносин в Україні – 2006. - № 4 (59). – с. 9 – 12.

3. Податковий кодекс України – <http://gska2.rada.gov.ua>.

4. Соловей М. М., Романовська Ю.А. Правові аспекти оподаткування прибутку підприємств. - <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals>.